

Brottsoffer får hjälp

Om du skulle råka ut för en misshandel, ett rån eller ett inbrott kan du få hjälp av Brottsofferjouren Borås Sjuhärad. Hjälp med att ta dig igenom rättsapparaten med polis, åklagare, advokater, domstolar m.fl. Men det här arbetat, som kommunerna i landet enligt lag är skyldiga att göra sker helt ideellt.

- Vi är en politiskt och religiöst obunden organisation, säger mångårige ordföranden Hans Larsson. Vi har ett bra samarbete med kommunerna i bygden även om våra ekonomiska bidrag därifrån är ytterst begränsade.

År 2007 beslöt riksdagen att ändra det lilla ordet "bör" till "ska" vilket betyder att landets kommuner ålades att erbjuda en verksamhet för sina brottsoffer. Idag betalar Borås Stad 41 öre per kommuninvånare till BOJ, som är jourens förkortade namn.

- Det är stora skillnader, säger Hans Larsson. Någon kommun i Norrland betalar mest, 9 kronor per invånare.

Lever inte upp till lagen

I Sjuhärad är det Borås och Mark som betalar. Men det gör inte Bollebygd, Ulricehamn, Svenljunga och Tranemo.

- Så de lever inte upp till lagen, konstaterar Hans Larsson. Men vi nekar ingen hjälp som hör av sig till oss. Vi frågar bara efter vilken kommun de bor i för statistikens skull. Vi har uppvaktat de andra kommunerna och ibland har vi fått bidrag från Ulricehamn, men inte regelbundet.

I Borås är det också så att den kommunala verksamheten på Cedern som tillhör socialtjänsten tar hand om unga brottsoffer från 13 – 21 år. Där arbetar två kommunalt anställda, men bara med ungdomar från Borås.

Trots detta säger Hans Larsson att föreningen har en stabil ekonomi och pengar på banken. Men man har långt ifrån råd att anställa en person på t.ex. halvtid vilket riksförbundet för Brottsofferjourerna vill att alla ska göra 2017.

Engagerad sedan 25 år

Hans är en flitig föreläsare om de här viktiga frågorna och är ofta ute i olika föreningar eller på skolor. Med 25 års engagemang bakom sig så kan han ämnet.

- Möjligen skulle Överenskommelsen kunna leda till att vi får större resurser så att vi kan anställa någon på t.ex. 40 procent. Men det skulle vi vilja hantera genom att köpa tjänsten med administration via vårt studieförbund som är Vuxenskolan. För mig själv är det inte aktuellt utan jag ser nog helst en yngre kraft i så fall.

Under förra året hanterade BOJ 843 ärenden, dvs. nästan tre om dagen. Och då är det de 10 s.k. brottsofferstöderna som har jour var sin vecka. Det går till så att den som blir utsatt för ett brott och träffar polisen får en fråga om man vill ha hjälp av någon organisation. Polisen kan då slussa vidare till kvinnojouren, ungdomstjänsten eller BOJ eller någon annan beroende på vad det handlar om.

- Sedan sammanställer vi veckans anmälningar varje fredag och senast under kommande måndag får våra stödjare sina ärenden. Då vet de att de har kanske 10 som de ska hantera och ringa upp under sin jourvecka.

Oberoendet och det ideella – ett stort värde

Och Hans ser ett stort värde med att verksamheten är helt ideell och oberoende.

- När det t.ex. handlar om ett våldtäktsmål så är det bara mellan 2 och 3 procent av alla sådana mål som hamnar i rätten. Det innebär att i stort sett alla anmälda våldtäkter ganska snart kommer till att åtalet ska läggas ned. Det saknas bevisning som kan stödja kvinnans berättelse. Ord står mot ord. I det läget blir polisen också en buse. Det upplevs som en kränkning. Dom tror inte på mig.

- Då kan vi komma in som en neutral part och förklara att det är inte så att dom inte tror dig utan det är att det inte finns någon stödbevisning. Det är lättare för oss att förklara.

De vanligaste brotten handlar om misshandel, rån och inbrott. Där finns skalor från mindre allvarliga till mycket grova brott.

- Handlar det om inbrott behöver ofta hela familjen hjälp. Inte minst barnen som blir oroliga och får svårt att sova efteråt. Det är också många ersättningsfrågor. Om någon tilldöms ett skadestånd är det inte så att pengarna betalas ut med automatik. Man måste söka dem aktivt och ofta har gärningsmannen inga utmättningsbara tillgångar osv.

- Det händer ofta att brottsoffer bara mår dåligt och vill ha kontakt och någon att prata med.

I Borås finns ett nätverk för brottsofferstödande verksamhet som varje år anordnar seminarier och föreläsningar 22–23 februari som är internationella brottsofferdagen. I nätverket som är unikt i landet deltar förutom BOJ, kvinnojouren, RFSL, polisen, kriminalvården och den nya relationsvårdsenheten.

- Vi träffas en gång i månaden och ger varandra stöd och det är oerhört värdefullt, säger Hans Larsson som är en av de eldsjälarna som med sitt ideella arbete gör samhället lite bättre.

Anders Hjorth